

Μάνα μου και Παναγία

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Η Θεοτόκος κατέχει ιδιαίτερη θέση στην λατρευτική ζωή της Εκκλησίας και είναι μεγάλο το ενδιαφέρον των πιστών στην οποία εκφράζουν προς αυτήν την ανάλογη τιμή μέσα στην ορθόδοξη λειτουργική παράδοση.

Η λειτουργική παράδοση δεν περιλαμβάνει μόνο τους ύμνους και το τυπικό, εορτές αλλά και την εικονογραφία. Η εικόνα είναι συνυφασμένη με την λειτουργία.

Η τιμή προς το πρόσωπο της Θεομήτορος προάγεται λοιπόν από την εικόνα η οποία υπάρχει στην πίστη των χριστιανών ως Μητέρα του Θεού και των ανθρώπων και η οποία επηρεάζει τις σχέσεις των πιστών με τον Θεό. Η έκφραση "Μήτηρ Θεού" όπως αναγράφεται πάντοτε στις εικόνες αποδεικνύει τους αδιάλυτους δεσμούς των πνευματικών σχέσεων με τους πιστούς.

Η Παναγία ως Μητέρα μέσα στο μυστήριο της θείας οικονομίας ενώνει και συνδέει τον άνθρωπο της κάθε εποχής με το μήνυμα της εν Χριστώ θείας Αποκαλύψεως. Η πέραν από την λογική αντίληψη ότι η τιμή προς την Παναγία που συνηπούργησε στο έργο της θείας οικονομίας ως “Μήτηρ Θεού”, θεοποιεί την ίδια είναι μια γελοία αντίληψη.

Μια τέτοια άποψη προσπαθεί να αποδείξει ότι η τιμή της Παναγίας προέρχεται από μια παγανιστική λατρεία της θεάς γης. Δεν αξίζει βέβαια να σχολιάσει κανείς τέτοιες νοοτροπίες.

Η έννοια της μητρότητας είναι συνυφασμένη με την παρθενία της Παναγίας. Αποσύνδεση της μητρότητας από την παρθενία της Παναγίας οδηγεί σε λανθασμένες χριστολογικές και θεομητορικές αντιλήψεις που στην διδασκαλία των Πατέρων της Εκκλησίας έχουν καταδικασθεί. Αυτό που κάνει την μητρότητα της Παναγίας ουσιαστικά διαφορετική από την κάθε άλλη που υπάρχει δεν είναι ότι έκανε κάτι περισσότερο από τις άλλες γυναίκες ή κάτι διαφορετικότερο, αλλά ότι το γεννηθέν είναι ο Θεός Λόγος, άρα Θεοτόκος και άρα Μήτηρ Θεού.

Το γεγονός της μητρότητας έδωσε κατά κυριολεξία ζωντανούς και ακατάλυτους δεσμούς. Οι δεσμοί αυτοί με τους πιστούς έχουν τεράστια θεολογική, ηθική και εθνική σημασία. Γι’ αυτό μια εικόνα της Παναγίας δεν αποτελεί ένα θρησκευτικό σύμβολο ή κειμήλιο αλλά δείγμα της εμπιστοσύνης, της αγάπης και της έκφρασης ενός οικογενειακού δεσμού και πράξη εμπιστοσύνης. Ιδιαίτερως πολλές φορές φανερώνει την ιδιαίτερη παρουσία και θαυματουργία της σε ένα τόπο.

Οι διάφορες ανάγκες και η καθημερινότητα του βίου, ο τρόπος που εικονίζεται η Παναγία, ως Μητέρα που αγκαλιάζει το παιδί της δίνει το έναυσμα για δέηση και ικεσία. Ακριβώς η Μητέρα του Θεού μας αφαιρεί όλες τις δικαιολογίες και τις αστοχίες μας για να μην πλησιάσουμε τον Χριστό.

Αν αισθανόμαστε ανάξιοι, ένοχοι, αν είμαστε ταλαιπωρημένοι και αδικημένοι, αν οι συνθήκες της ζωής μας είναι δύσκολες, η Παναγία μας παρουσιάζει τον Χριστό στην αγκαλιά της ως παιδί της. Οι εικόνες της Παναγίας αποτελούν παραστάσεις που συνδέονται με την ανθρώπινη μοίρα.

Εκτός από τις εικόνες της Παναγίας, ιδιαίτερως τα διάφορα προσκυνήματα, τα θεομητορικά ενδύματα και πανηγύρεις που κοσμούν το εκκλησιαστικό έτος, γίνονται τόποι προσκυνήματος, έκφρασης της αγάπης του λαού του Θεού προς το πρόσωπο της. Ανάσα σε κάθε έναν που την αισθάνεται μάνα του.

Στις παρακλήσεις της Παναγίας καταδεικνύεται πολύ παραστατικά αυτό το γεγονός της ταπεινής μητρότητας που αναμοχλεύει κάθε πιστό: «Χρυσοπλοκώτατε

πύργε, καὶ δωδεκάτειχε πόλις, ἡλιοστάλακτε θρόνε, καθέδρα τοῦ βασιλέως,
ἀκατανόητον θαῦμα, πῶς γαλουχεῖς τὸν δεσπότην.»

Κείμενο: Λότσιος Ιωάννης

Πηγή: dogma.gr